

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Шумарство			
Назив предмета: Климатске промене и шумских екосистема			
Наставник/наставници: др Виолета П. Бабић , ванр. проф., сарадник: др Душан Стојинић , асистент са докторатом			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: одслушан предмет Шумарска еоклиматологија			
Циљ предмета Упознавање студената са климатским променама, мониторингом стања ваздуха и фактора који утичу на климатске промене, утицајем климатских промена на шумске екосистеме.			
Исход предмета Оспособљавање студената за дефинисање фактора који условљавају климатске промене, глобалних, регионалних и локалних промена, утврђивање специфичности утицаја климатских промена на шумске екосистеме.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Потреба и значај проучавања климатских промена. Глобалне климатске промене (термини, процеси, елементи промене...). Утицајни фактори и полутанти који су узрок глобалног загревања и ефекта стаклене баште. Глобални климатски модификатори. Глобалне, регионалне и локалне климатске промене и модификација климе. Промене климатских карактеристика у Србији - температуре, падавине и др. Методи процене утицаја климатских промена на шуме и биосферу уопште (људску популацију, биљни свет, животињски свет...). Карактер утицаја климатских промена на шумске екосистеме (директни и индиректни) и опције за адаптацију. Мониторинг у Србији - БИТ ниво II (интензивни мониторинг утицаја прекограничног ваздушног загађења на шумске екосистеме у Србији - мониторинг влажне депозиције кроз круне стабала, мониторинг снега, мониторинг депозиције која се слива низ стабло, мониторинг земљишног раствора, мониторинг микроклиматских услова. Прилагођавање шумских екосистема у вези са климатским променама. Значај шума као фактора за ублажавање климатских промена. <i>Практична настава:</i> Студенти дефинишу климатске карактеристике и климатске промене конкретног подручја преко основних климатских чинилаца, климатско-географских карактеристика, типа отицања воде, шумског индекса аридности, климатског коефицијента по Еленбергу, биоклиматске класификације по Лангу и Торнварту итд. Обрада климатских елемената добијених са аутоматских и полу-аутоматских метеоролошких станица.			
Литература Основна литература: Дуцић В., Радовановић М. (2005): <i>Клима Србије</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд; Ункашевић М. (2005, репринт 2014): <i>Шумарска еоклиматологија</i> . Шумарски факултет Универзитета у Београду. Бабић В., Ункашевић М. (2019): Шумарска еоклиматологија, Клима шумских и урбаних подручја Србије - практикум, Шумарски факултет, Београд; Krstić, M., Govedar, Z., Bjelanović, I., Keren, S. (2012): <i>Climate change in Serbia and its impact on forest ecosystems</i> . International Scientific Conference: Forest in future – Sustainable use, Risks and Challenges. Proceedings (237-246), Institute of Forestry, Belgrade; Кадовић Р., Медаревић М. (2007) Шуме и промене климе, Зборник радова, Београд. Тошић И., Ункашевић М. (2013): Климатске промене у Србији, Физички факултет Универзитета у Београду, Београд. Допунска литература: Krstić, M., Stojanović, Lj. (2002) <i>Prilog poznavanju klimatskih karakteristika istočne Srbije</i> . »7 th Symposium on flora of Southeastern Serbia and Neighbouring Regions». Proceeding, (213-217), Dimitrovgrad, Serbia. Поповић Д., Вуковић А. (2019): Климатске промене, Академска мисао, Београд. Бабић В., et al. (2012-2018): <i>Метеоролошка осматрања</i> , Поглавља у тематској публикацији: Процена и праћење ефеката – утицаја ваздушних загађења на шумске екосистеме у Републици Србији: Ниво I и Ниво II, Институт за шумарство, Београд, Министарство пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије, Управа за шуме, Београд. Крстић М. (2005): <i>Климатске карактеристике висинских појасева букових шума у Србији</i> . Поглавље у монографији: Буква у Србији. стр. 108-117. Бабић В. (2008): <i>Климатске карактеристике Сремског шумског подручја</i> , Шумарство бр. 4, УШИТС и Шумарски факултет, Београд (99-107). Кадовић Р. (2013) <i>Потенцијал шума Србије за ублажавање климатских промена</i> . Научно-стручни скуп. Енергетика и животна средина, 493-517, Београд. *** IPCC (2007) <i>Climate Change: Contribution of Working Group III to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change</i> .			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2+2	Практична настава:
Методе извођења наставе: Настава се изводи путем предавања, вежби и једнодневне теренске наставе. <u>Теоријска</u> настава се изводи у учioniци путем видео-бим презентације, а на вежбама симулација конкретних мерења на примерима. <u>Практична</u> настава у виду <u>групног семинарског (тимског)</u> рада студената обрадом појединих тема; <u>индивидуални</u> рад израдом елабората практичним приказом климатских промена на конкретним примерима. 1 дан <u>једнодневне теренске наставе</u> на огледним површинама у околини Београда.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и	25	.....	
семинар-и (елаборат-и)	15		